

מדיניות ניהול הלידה ותפיסת הטיפול המכבד לילודת בקרבת נשים בישראל

סירת אבו-חמד¹, פרופ' נינהה דאוד²,
1,2 בית הספר לבריאות הציבור, אוניברסיטת בן גוריון בנגב

מטרות המחקר

הבנת תפיסות הנשים לגבי היחס המכבד לילודת MRC ואיך זה קשור לחוויה הלידה, בקרבת היולדות עצמן ולהשנות תפיסות אלה בין נשים يولדות מרכיבים שונים בארץ.

שיטת המחקר

מחקר איקוטני. בשנת 2020 בוצעו 26 ראיונות عمוק עם נשים שילדו בשנה האחרונה באחד מבתי החולים הציבוריים בארץ, מתוכן 12 נשים ערביות (9 מוסלמיות, 3 נוצריות) ו-14 נשים יהודיות (2 חרדיות, 5 דתיות, 3 מוסתרות ו-4 חילוניות). הנשים רואינו באמצעות זום, אחריו זה בוצע תמלול וניתנו הנ吐ים בשיטת ניתוח תמטי.

לידה נתפסת כAIROU חשוב עבור נשים ומשמעות. על אף שרוב הלידות מסתיימות בתוצאות חיוביות, ישן נשים החותות את AIROU כטורומטי, ללא שליטה וקשיים לעבד רגשות. בשנת 2014 ארגון הבריאות העולמי (WHO) הכריז על תכנית MRC (Maternity Respectful Care) לפיה כל אישה זכאייה לשירותי בריאות איקוטיים, הcoliils את הזכות לטיפול רפואי מכבד לאורך ההריון והלידה וליהיות חופשיה מלאימת ומפילה.

בהינתן מדיניות של טיפול איקוטי וכבד, נשאלת השאלה כיצד נשים בישראל תופסות את ניהול הלידה והטיפול המכבד ? כיצד תפיסות אלה קשורות לחוויה הלידה שלהן?

רקע

תוצאות

חווסף דיווחו על יחס מזלהל ולא מכבד שבא לידי ביטוי:

- **חולפות זמינות של החוויה**
כל הזמן קראנו לאחות ואף אחת לא הגיעה, ממש קשה כי אף אחת לא נכנסת והבן צוג שי כל הזמן יצא לראות אם מישני מגעה" (נתע, 12).
- עד שאיזה רופא מפנה מחרד לדירה לראות אותן, בתקשה של היולדות היה מADOW לא מכבד. "הית מושג שבעמיה يولדות, בקבלה של היולדות היה שם רופא זמין". (שרה, 23).
- **אלימות מילדיות-תאורה**
> **בדיקה באקדמיות-**
"היא בדקה אותנו באקדמיות, ממש הכאביה לי. הייתה מיילדת אוצרית" (פאטמה, 15).
- **הפעלת לחץ פידי ויחס כוחות-**
"נכון איזה רופא זהה ענק ארבעה על ארבע, והוא פשוט הסתכל עליו", הם מדברים בעיבים הרופאים שמהם, לא מדברים בשפה וומלית שאנחנו מבינים, ואך הם הסתכלו אעד על השמי והוא פשוט לחץ על הבطن וזה היה איזה ציצה לה" (ארינה, 16).

- **אלימות מילדיות, אלימות פשיטה-**
"הרי גרים שkeptה הזה כי כל שנייה המילידת נכנסת ומציעה לי" (פאטמה, 15).
- **לא ידעת מידע, הסכמה והסביר על התהליך הנעשה-**
"לא ידעת שחייב חותכת את החיצ', עשו לי חתק, היא לא אמרה לי" (נעט, 12).
- **גדענות וחוסם מפללה**

- יותר נשים עברו דיווחו על זה:
"יחס הוא שונה. חיסט אחריה, מתיחסים לערבים כמו לנו נחותים. מתיחסים ליהודיים יותר טוב. הרגשתי את זה, בטח. אפילו בתיכון" (פאטמה, 15).
- **שחתת טוالت אוות על ייחס,** אני לא היית אף פעם עם איש יהודיה באוטו חדר כדי להשווות את היחס שמקבלים ולהגיד שהוא שיוין". (ביבי, 26).
- **התיחסון אליו יפה להעמת הנשים הבודאות שהו איתי התיחסון אליו כל "חרקים"!** הייתה שמש גענות כלפּי הנשים הבודאות. אליו לא רגשתי שום גענות אוות כי אף kali כיסוי ראש ובעלית נוראים מרטיניים ובדברים עברית ביל בעה. רק במתכונת כלפּי הנשים הבודאות זה היה מרווח לראות מזך (ביבי, 26).

נשים רבות דיווחו על יחס מזלהל ולא מכבד שבא לידי ביטוי:

- **אי שמירה על הפרטויות**
"פשוט אני שוכבת ככה ערומה לחולטיין, על המיטה, הלידה עלי", החלה רכבת של אנשים בחדר לידה. אנשים נכסמים, יוצאים, הילפו משמרות ואהיה איזה מעב שהי בחרד איזה שמנת גשומות בערך, מWOOD לא נעים" (אל, 19).

- **טיפול בעלי הצעה עצמית של החוויה המטופל**
"אין לי מושג מי היו האנשים האלה. אולי אין לי מושג לא יודעת, היה מלא אנשים בחדר, וכבר לא כאת חוויה טוביה או נטירית" (אל, 19).

- **חווסף דמינוות והכלאה לילודת**
"חומר החלק להרגעת את האם בעניין האכלת התינוק, לנסתות קצת לבדוק מהו הולך איתה בדיקת אחרי הלידה היא מWOOD מותשת" (כיריסטין, 3).
- **המילדת תמיד כסහא נכסה בהתחלה פשטן הוא לא הייתה מהה**
"הית מעדיפה מישהי חמה אבל, תמיד כסහא נכסה אחר כך, היא הייתה מWOOD אבל צינית וסרקטטי". (רות, 9).

- **חווסף בבחון אמון בצוות**
"ולא כהה דמינוות הלידה אן בטוחה שהיא לא מתנהלת כהה שכל החופכים כהה מפחדים, זה קר וקושׁה" (נעט, 22).

- **המתנהה ארכואה עד לקבלה לחדר לידה**
"בעצם להתකבל לחדר לידה חיכיתי המון שעות עד שנכנסתי" (נורית, 13).

- **העדר רצף טיפול**
"קיים כל התייחסות של מילידות, אני מינחה שזה מותקן העבדה שלחן, אבל גם כל שנייה נכנסו לחדר מל'ם מתמחים, ואמרו לי כל הזמן שאם המקהלה כי מעוניינה להם באתו זמן" (ווד, 14).

- **היעדר אוטונומיה**
"פיטסתי להיות לכוחה זורמת, מורה פיטסתי להיות כזה ממש מושמעת". (נעט, 12).

- **חווסף שליטה על גוףן**
"זה מה שהכי הלחץ אותו מכל ההריון, הקטע זהה של משהו לא בשליטה הרגתתי שאם מאבדת שליטה זה הדבר שהכי מלחץ אותו" (רשות, 7).

- **ממצאי המחקר** הצבעו על כך שנשים רבות תפיסות את היחס שהן קיבלו בזמן הלידה ומשרב הלידה כלל מכבד.

- **ממצאים אלה** עשויים לעורר את תשומת לבם של קובעי מדיניות ומטופלים לצורך בטමת תפיסה של יחס מכבד לילודת בבתי חולים.

- **טיפול מכבד בילודת עשי** לתרום לטיפול איקוטי, ולשפר את חוות הלידה של נשים מגוון ורכיבים. יש להפעיל תוכנית למיגור תופעת הגזענות והאפליה במרכיב הבריאות בכלל ובמרכז המילדיות בפרט.

מסקנות והמלצות